

GLORIA MARIS

MAANDBLAD UITGEGEVEN DOOR DE

**BELGISCHE
VERENIGING
VOOR,
CONCHYLIOLOGIE** v.z.w.

ANTWERPEN

association belge de conchyliologie

VLIZ (vzw)
VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZEE **belgian society for conchology**
FLANDERS MARINE INSTITUTE
Oostende - Belgium

Gesticht in 1961

AANGESLOTEN BIJ HET KONTAKTKOMITEE VAN DE KRINGEN VOOR NATUURSTUDIE EN NATUURBESCHERMING IN HET
ANTWERPSE

Verantwoordelijk uitgever

Alfons Pellegrons
Braumstraat 153
2120 Schoten
031/58.65.52

Secretariaat

Rene Swaelen
Acacialaan 13
2630 Aartselaar
031/88.34.06

Inlichtingen - Redactie

A.Vereycken
031/45.92.30

Bankrekening

Belgische Vereniging
voor Conchyliologie v.z.w.
(Gloria Maris)
610/4465950/64

O K T O B E R 1 9 8 4

1. Zondag 7 oktober 1984 vanaf 10.00 uur in het lokaal " Stella Maris ", Italiëlei 72 te Antwerpen :
JAARLIJKSE RENDEZ-VOUS DAG
Het volledig programma voor deze dag vindt U op bladzijde 195 in dit blad.
 2. Zondag 7 oktober 1984 vanaf 10.00 uur in het lokaal " Stella Maris", Italiëlei 72 te Antwerpen :
De jeugdafdeling neemt uiteraard deel aan de Rendez-Vous dag met in het bijzonder een voordracht met dia's gegeven door de jeugdafdeling zelf (zie programma op bladzijde 195).
 3. Vrijdag 12 oktober 1984 te 20.00 uur in het lokaal Koolkaai 9 te Antwerpen : Vergadering van de studiegroep Xenophora onder leiding van de heer E. Wils.
 4. Vrijdag 19 oktober 1984 te 20.00 uur in het lokaal Ommeganckstraat 26 te Antwerpen : vergadering van de Raad van Beheer + inbinden en verzenden van maandblad.
 5. B.V.C. West Vlaanderen vergadert op 21 oktober 1984 in het centrum De Lelie - weidestraat 81 te Assebroek (Brugge).
- De eerstvolgende vergadering zal doorgaan op 4 november 1984.

Datum van uitgifte : 21 september 1984

MOLLUSKEN IN DE BIJVANGSTEN VAN OOSTENDSE VISSERS.

R. Vanwalleghem

Gedurende meer dan tien jaar hadden wij de gelegenheid bijvangsten te controleren op het voorkomen van mollusken. Onderstaande lijsten fungeren dan ook als een résumé van aantekeningen die in deze periode genomen werden.

Bewust hebben wij echter geen visgronden vermeld. Vele soorten worden immers op tal van plaatsen gevangen, en voor zeldzamere, maar onopvallende species kunnen de vissers na een twintigtal zeedagen meestal geen precieze localiteit meer opgeven.

Bovendien is het ook duidelijk dat onze lijsten een zeer onvolledig beeld geven van de molluskenfauna die voorkomt in de gebieden door onze vissersvloot bewerkt. Daar de maaswijdte van de netten meestal groot is (soms meer dan 15 cm) worden kleine soorten zelden aangebracht. Zulk materiaal werd dan meestal bekomen vanuit stenen, ex-pisces, van tussen Hydrozoakolonies, enz. .

Ook zijn de visserijmethodes niet altijd even gunstig voor het naar boven brengen van bodemorganismen. In recente jaren heeft de steeds grotere jacht op pelagische vissoorten (spanvisserij, opheffing verbod haringvangst, ...) de bijvangst van mollusken drastisch verminderd. Wij zijn ervan overtuigd dat met andere vangtechnieken nog heel wat soorten zouden bekomen worden.

Teneinde toch wat overzichtelijker te werken verdeelden we onze waarnemingen over drie types van visserij, nl. de kustvisserij, de visserij op het Kanaal en de Ierse Zee en de (uitstervende) visserij op IJsland.

Op enkele uitzonderingen na volgden we nomenclatuur van Nord-sieck (1968, 1969, 1972). Daar deze ook de diepwatersoorten behandelt, is het mogelijk alle soorten die we vermelden bij één auteur terug te vinden.

I. DE KUSTVISSERIJ

Bij dit type van visserij werden veel courante littorale soorten aangetroffen. Nochtans vonden we ook soorten waarvan het voorkomen in onze kustwateren eerder een verrassing is. Laten we nogmaalt bena drukken dat het hier de inventarisatie van bijvangsten betreft. Uit de literatuur weten we dat nog heel wate soorten in dit gebied voorkomen. Zowel oudere auteurs

(Gilson, 1900) als recente (Kerckhof, 1980) vermelden heel wat species die we tot nu toe nooit hebben aangetroffen. Bij hun onderzoek werd echter gebruik gemaakt van speciale vangapparatuur.

Mogen we hierbij ook Eddy Eneman, promotor-gids van het Zee-aquarium te Oostende, bedanken voor het ter beschikking stellen van zijn waarnemingen.

Bivalvia

Modiolus modiolus (Linné, 1758) Paardemossel

Mytilus edulis (Linné, 1758) Mossel

Mytilus galloprovincialis Lamarck, 1819 Krombekmossel

Aequipecten opercularis (Linné, 1758) Wijde mantel

Heteranomia squamula (Linné, 1758) Schilferige dekschelp

Ostrea edulis Linné, 1758 Oester

Arctica islandica (Linné, 1767) Noordkromp

Cerastoderma edule (Linné, 1767) Kokkel

Acanthocardia echinata (Linné, 1758) Gedoornde hartschelp

Mercenaria mercenaria (Linné, 1758)

Chamelea gallina striatula (Da Costa, 1778) Venusschelp

Venerupis pullastra (Montagu, 1803) Tapijtschelp

Donax vittatus (Da Costa, 1778) Zaagje

Macoma balthica (Linné, 1758) Nonnetje

Fabulina fabula (Gronovius, 1781) Rechtsgestrepte plaatschelp

Angulus tenuis (Da Costa, 1778) Tere plaatschelp

Abra alba (W. Wood, 1802) Witte dunschaal

* *Scrobicularia plana* (Da Costa, 1778) Platte slijkgaper

Nacra corallina (Linné, 1758) Grote strandschelp

Spisula solida (Linné, 1758) Stevige strandschelp

Spisula elliptica (Brown, 1827) Ovale strandschelp

Spisula subtruncata (Da Costa, 1778) Halfgeknotte strandschelp

Lutraria angustior Philippi, 1844 Otterschelp

Phaxas pellucidus (Pennant, 1777) Sabelschede

***Ensis siliqua* (Linné, 1758) Tafelmesheft

***Ensis arcuatus* (Jeffreys, 1869) Grote zwaardschede

Hiatella rugosa (Pennant, 1777) Rotsboorder

Mya truncata Linné, 1758 Afgeknotte gaper

* *Arenomya arenaria* (Linné, 1758) Strandgaper

* alleen losse kleppen

** Daar het onderscheid tussen *E. siliqua/minor* en *E. arcuatus/ensis/phaxoides* niet altijd duidelijk was, is het mogelijk dat ook andere *Ensis*-soorten gevangen werden.

Gastropoda

- * *Epitonium clathrus* (Linné, 1758) Wenteltrap
- Crepidula fornicata* (Linné, 1758) Muiltje
- Lunatia catena* (Da Costa, 1778) Gewone tepelhoren
- * *Lunatia nitida f. alderi* (Forbes, 1838) Glanzige tepelhoren
- Buccinum undatum* Linné, 1758 Wulk
- * alleen dood aangetroffen (vnl. met heremietkreeften)

Cephalopoda

Alloteuthis subulata (Lamarck, 1798) Dwergpijlinktvis
Loligo vulgaris Lamarck, 1798 Pijlinktvis
Sepia officinalis Linné, 1758 Gewone zeekat
Sepiola atlantica d'Orbigny, 1839 Dwerginktvis

Daar over deze groep weinig nota's werden genomen, is het zeer waarschijnlijk dat andere soorten werden over het hoofd gezien.

Frère Orbanstraat 59
8400 Oostende

Uit : de strandvlo - periodiek van ' De Strandwerkgroep '
jaargang 3 (4) - december 1983